

Beeld/spraak

Frank BAHNMÜLLER / Jozefien VAN HUFFEL

ANTWERPEN | Aan een mobiel frietkraam naast het bisschopshuis eindigde feestelijk de vormelingsdag van het bisdom Antwerpen. Al wie de zoektocht door het stadscentrum tot een goed einde bracht, werd getraakteerd op lekkere friet en een saus naar keuze. In de tijd die aan het vormsel voorafgaat, beginnen jongeren ook aan een innerlijke zoektocht. Vandaag kunnen ze zich waarschijnlijk nog niet goed voorstellen wat ze ooit zullen vinden. Maar het zal meer dan een pak friet zijn.

Wat doet dat allemaal met u, kijker?

Thee & Televisie

Marcel VAN NIEUWENBORGH

” Van alle Europeanen kijken de Belgen het meest televisie. Blijkens een Nederlands onderzoek zitten we zowat tweeënhalf uur voor de buis. Met televisiekijken zouden we de helft van onze vrije tijd vullen. Kinderen zitten bij ons soms langer voor het televisietoestel dan in de schoolbanken.

Het doet me denken aan wat de gepensioneerde Britse gevangenispsychiater Theodore Dalrymple vertelt. Toen hij de dochter van een patiënt verzocht het televisietoestel even uit te zetten, zei die: „Ik weet niet hoe het moet” en ze vertikte het. Ook in de Vlaamse huiskamer dreigt televisie achtergrondruis te worden.

Feit is dat er gedurende die tweeënhalf uur dat het toestel aanstaat blijkbaar zeer zelden bewust programma's worden uitgezocht. De Vlaamse kijker slikt doorgaans wat hem of haar wordt voorgeschoteld. Het gebeurt dat een uitzending die op Canvas amper 100.000 kijkers haalde, bij een heruitzending op Eén opeens een kijkfile van een miljoen veroorzaakt.

Er zal in het verleden wel een ander zijn geweest wat de kijker heeft weggejaagd van Canvas, maar om op Eén een aflevering van een zo slecht gemaakte en vervelende serie als *Het goddelijke monster* uit te zetten, moet die knop wel degelijk zijn vastgeroest. Toen ik zappende aan het einde van de achtste aflevering terecht kwam, hoorde ik buiten beeld een stem zeggen: „Komt er dan maar geen einde aan het lijden van de familie? Zal deze familie de kelk tot

de bittere bodem moeten leegdrinken?” Ik dacht: „Hier moet allereerst de kijkersfamilie zich aangesproken voelen.”

Dat we zo vaak en zo langdurig televisiekijken, betekent niet dat onze omroepen een *triple A-rating* verdienen. Meer dan ooit hebben we, ook in dit land, als kijker nood aan betrouwbare informatie om te weten wat er rondom ons en vooral boven onze hoofden gebeurt. Hoe in Europa mensen, die we in het stemhokje niet kunnen sanctioneren, bezig zijn met het ‘redden’ van banken en ons geruisloos de rekening doorschuiven.

Overbodige informatie is er vaak wel. Advocaten die in *Terzake* komen antwoorden op vragen als „Wat doet dat met u zo'n zaak te moeten pleiten?” En mogen komen vertellen hoe nauwgezet ze het duizenden bladzijden tellende dossier hebben ingestudeerd, hoe ze ter plekke zijn afgestapt om de plek van de misdaad te bestuderen enzovoorts. En de dag daarop nog eens meester Vermassen in *De zevende dag* om tot in de gruwelijkste details het verhaal te doen hoe de psychopaat zijn slachtoffer heeft doen leegbloeden.

Was dat omdat de voorzitter tijdens het proces had voorkomen dat de zaak voor de camera werd gevoerd, dat de pleiters hun schade nog eens mochten komen inhalen? De hele assisenzaak-Janssen was trouwens op televisie één grote zoektocht naar grove emoties. Daar gaat televisie tegenwoordig over.

Maandagavond op Eén de eerste aflevering van *De recht-bank* gezien. Een Woestijnvis-serie waarin echte gebeurtenissen in het Gentse justitiepaleis van dichtbij worden gevolgd. Sterke televisie. Sober in beeld gebracht. Hier geen ensceneringen en balietenoren die uitpakken met pathos, maar de dagelijkse poging om recht te spreken, die je zelden of nooit als kijker van zo dichtbij kunt meemaken. Hiervan wil ik geen aflevering missen.

Wat zullen de besparingsmaatregelen, verhogingen en bekortingen op uitkeringen in de komende wintermaanden met ons doen? Het was even schrikken toen we vanuit Athene een oorlogscorrespondent, van wie zonet door een woedende menigte de camera was stukgeslagen, in het VRT-journaal hoorden berichten over wat de door Europa opgelegde maatregelen met de Griekse bevolking hadden gedaan. Zien we eerlang dezelfde Daniel Demoustier – heldhaftige ITV-cameraman – vanuit de Brusselse straten in het VRT-journaal verslag doen over de opstand van Belgische indignados die de huur of het schoolgeld van hun kinderen niet meer kunnen betalen, laat staan hun elektriciteitsrekening, waardoor ons land ineens ook zijn record televisiekijken verliest?

Laatst zag ik in Brussel een man rijden op een roestige fiets. Aan het verkeerslicht bemerkte ik een opzichtige klever op het rijwiel, waarop te lezen stond: *No cash on board*. Geen cash geld aan boord. Wat een mens al niet doet om have en goed te beschermen.”